

Številka: 0120-161/2016-15

Datum: 28. junij 2018

Zadeva: **Stališče Komisije Republike Slovenije za medicinsko etiko do pobude, da bi se v okolju Varne sobe vpeljalo injiciranje nedovoljenih drog**

Komisija Republike Slovenije za medicinsko etiko (KME) upošteva, da bolezen odvisnosti od nedovoljenih drog porabnikom ne preprečuje le razvoja njihovih osebnosti in potencialov, ampak ogroža tako njihovo kot javno zdravje. Z medsebojno izmenjavo igel in injiciranjem nedovoljenih drog v nehygienskih okoliščinah, so porabniki poleg škodljivega vpliva samih drog, izpostavljeni še nevarnosti okužbe z virusoma HIV in hepatitisa C, kakor tudi s povzročitelji drugih bolezni ali infekcij. KME zato ne nasprotuje pobudi, da bi po vzoru uveljavljenih praks v drugih okoljih, zasvojenim z boleznijo odvisnosti od nedovoljenih drog tudi v Sloveniji ob prisotnosti strokovno usposobljenega osebja omogočili njihovo injiciranje v čistem in mimem okolju, brez naglice ali pritiskov drugih oseb. Z uporabo sterilnih brizg in igel bi zmanjšali nevarnost omenjenih infekcij, pojavnost in razširjenost z njimi povezanih bolezni, osebje pa bi v primerih predoziranja z ustreznim ukrepanjem rešilo ogrožena življenja, s čimer bi se med porabniki zmanjšala stopnja smrtnosti. Vse to se je potrdilo v okoljih, kjer varne sobe že imajo.

V zvezi z Varno sobo je KME pri dosedanjih obravnavah vloge za pridobitev etičnega soglasja imela vrsto strokovnih, organizacijskih in etičnih vprašanj, na katera je prejela pojasnila pobudnikov. Po mnenju KME dejavnost Varne sobe ne predstavlja zdravljenja bolezni odvisnosti, ampak zmanjševanje slabega z manj slabim in potemtakem sodi bolj v okvir socialnih in ne zdravstvenih dejavnosti. Kot spodnji člen v vrsti načinov pomoči in zdravljenja bolezni odvisnosti, ki jih v Sloveniji že vrsto let imamo, je lahko vstopna točka za zdravstveno in socialno pomoč tistim, ki bi zanjo prosili. Anonimizirani podatki o številu, starosti in spolu obiskovalcev Varne sobe, o vrstah injiciranih drog, o zdravstvenih in socialnih intervencijah, o tem, koliko obiskovalcev je želelo in dobilo pomoč, bi pomagali bolje razumeti svet odvisnosti in oblikovati učinkovite oblike pomoči.

KME se zaveda, da je nagnjenje k stiku z drogami v človeški naravi in da moramo bolezen odvisnosti sprejeti kot del našega sveta, ne pa jih obsojati ali ignorirati. Dolžnost vsake družbe je, da išče možnosti za njihovo zmanjšanje in kakovost življenja vseh, ki so odvisni tako od dovoljenih kot nedovoljenih drog. Porabnike drog naj bi se vključevalo v pripravo preventivnih in terapevtskih programov in politik, saj le oni lahko v vsakdanjem življenju zmanjšajo pojavnost in razširjenost bolezni odvisnosti. Kot naši sodržavljeni imajo vse državljanske in humanitarne pravice, vključno s pravico do zdravja. Vendar KME opozarja, da je v Sloveniji razpečevanje nedovoljenih drog kaznivo dejanje. V Varni sobi si bodo obiskovalci injicirali na nedovoljen način pridobljene, kakovostno nenadzorovane droge, kar predstavlja posredno sodelovanje v prepovedani dejavnosti, KME pa preprečuje izdati etično soglasje. Ob obstoječi zakonodaji lahko le Vlada RS določi pogoje, pod katerimi bo dejavnost Varne sobe zakonsko sprejemljiva. KME teh pristojnosti nima in njeno etično soglasje obstoječih zakonskih okoliščin ne more spremeniti.

Komisija Republike Slovenije za medicinsko etiko
dr. Božidar Voljč, dr. med.,
predsednik